

สุขุมาลัย คีตรอบ: การใช้ประโยชน์และประเด็นทางสังคมเกี่ยวกับทวิตเตอร์ในประเทศไทย. (USES AND SOCIAL ISSUES RELATED TO TWITTER IN THAILAND) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ.ดร.พิรงรอง รามสูต, 147 หน้า.

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่า พฤติกรรมและทักษะการใช้ทวิตเตอร์ของประชาชนในประเทศไทย ปัจจัยต่าง ๆ ทางด้านเทคโนโลยีและสังคมส่งผลต่อพฤติกรรมและทักษะการใช้ทวิตเตอร์และความตระหนักรู้ในประเด็นทางสังคมด้านจริยธรรมทั่วไปในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านความเป็นส่วนตัว และด้านเสรีภาพในการแสดงออกอย่างไร รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและทักษะการใช้ทวิตเตอร์กับความตระหนักรู้ในประเด็นทางสังคมของสื่อใหม่ทั้ง 3 ด้านด้วย โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 358 ชุด และวิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการจำนวน 12 คน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะใช้ทวิตเตอร์อยู่ในปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์ที่เลือกใช้ทวิตเตอร์มากที่สุด คือ เพื่อติดตามข่าวสารหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ส่วนผู้ที่เคยใช้ทวิตเตอร์ แต่ตอนนี้เลิกใช้แล้ว และผู้ที่ไม่เคยใช้ทวิตเตอร์เลย มีเหตุผลที่ไม่เลือกใช้มากที่สุด คือ 没有时间สนใจ Social Network ประเภท Micro-blogging สถานที่ที่ใช้ทวิตเตอร์บ่อยที่สุด คือ ที่พักของตนเอง ส่วนใหญ่จะใช้ทวิตเตอร์ทุกวัน โดยใช้ผ่านคอมพิวเตอร์เคลื่อนที่ (Laptop) หรือคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ (Desktop) ที่ติดตั้งโปรแกรมเสริมสำหรับทวิตเตอร์และมีทักษะการใช้ทวิตเตอร์อยู่ในระดับสูง

นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ใช้ทวิตเตอร์มีความตระหนักรู้ในประเด็นทางสังคมในด้านจริยธรรมทั่วไปในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในระดับสูง ในขณะที่ด้านความเป็นส่วนตัวและด้านเสรีภาพในการแสดงออกอยู่ในระดับปานกลาง เพศส่งผลต่อพฤติกรรมด้านการเลือกใช้หรือไม่ใช้ทวิตเตอร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเพศชายมีส่วนของการใช้ทวิตเตอร์ในปัจจุบันมากกว่าเพศหญิง ในขณะที่เพศหญิงมีส่วนของการเคยใช้ทวิตเตอร์ แต่เลิกใช้แล้ว และไม่เคยใช้ทวิตเตอร์เลยมากกว่าเพศชาย จังหวัดที่อยู่อาศัยในปัจจุบันและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่งผลต่อทักษะการใช้ทวิตเตอร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร มีทักษะการใช้ทวิตเตอร์มากกว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดอื่น ๆ และผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระดับต่ำและระดับสูงจะมีทักษะการใช้ทวิตเตอร์สูงกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระดับปานกลาง อีกทั้งระดับความรู้ในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์กับทักษะการใช้ทวิตเตอร์ในทิศทางผันแปรตามกัน แต่มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ เพศเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ความตระหนักรู้ในประเด็นทางสังคมของสื่อใหม่ในด้านความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้ทวิตเตอร์แตกต่างกัน โดยเพศหญิงมีความตระหนักรู้มากกว่าเพศชาย นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและทักษะการใช้ทวิตเตอร์กับความตระหนักรู้ในประเด็นทางสังคมของสื่อใหม่ พบว่า ทักษะการใช้ทวิตเตอร์มีความสัมพันธ์กับความตระหนักรู้ในประเด็นทางสังคมของสื่อใหม่ในด้านจริยธรรมทั่วไปในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและด้านเสรีภาพในการแสดงออก ในทิศทางผันแปรตามกัน แต่มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

This research has the following objectives: to study behavior and skills in Twitter use, social and technological factors influencing Twitter use behavior and skills, as well as awareness on social and ethical issues affecting Twitter use. Three areas of social and ethics issues are studied – general ICTs ethics, privacy, and freedom of expression. Relationship between these factors is also studied. Questionnaire-based survey and key informant interview are used as data collection. A total of 358 questionnaires were distributed and 12 informants interviewed.

The research finds that most survey respondents are current users of Twitter. Their most prevalent objective in Twitter use is to follow information and news events. As for non-users and former users of Twitter, the reason most cited was lack of interest in social networking and micro-blogging application. Most frequently visited venue for Twitter use is personal residence. Most respondent use Twitter every day, through laptop or desktop computers with complementary software for Twitter use. Most have high level of skills in Twitter use.

According to research findings, the surveyed Twitter users have high level of awareness on social and ethic issues in ICT use, but rank medium in privacy and freedom of expression. Gender was found to be a variable that statistically influences Twitter use. Male users tend to be higher users of Twitter. A statistically significant relationship is also found between these factors; province of residence and monthly salary and Twitter use skills. Gender was found to be a factor that influences Twitter users' awareness on social and ethical issues related to ICTs use, with privacy being the dimension that is most obvious. Female users tend to have higher level of awareness than male users. In addition, a statistically significant relationship is also found between use behavior and Twitter skills and awareness on social and ethics issues, particularly in the freedom of expression dimension.